הודעת מבקר המדינה

בדבר תקרת הוצאות בחירות של רשימת מועמדים משותפת (להלן - רשימה משותפת) המתמודדת בבחירות לכנסת ה-21

בעקבות תיקון 36[1] לחוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973 (להלן - החוק), מובאת בזה עמדת מבקר המדינה באשר לאופן חישוב תקרת הוצאות בחירות של רשימות משותפות המתמודדות בבחירות לכנסת ה-21. להלן הפירוט:

1. **<u>תקרת הוצאות של רשימה משותפת המוגשת על ידי סיעות שהיו מיוצגות בכנסת ה-20</u>:**

התקרה של הרשימה המשותפת תחושב בהתאם למספר חברי הכנסת שהיו לכל הסיעות (ביחד) **בכנסת ה-20** ביום הקובע, אך לא פחות מ-10 יחידות מימון (סעיפים 7(ג) ו-13ב(ז) לחוק).

- דוגמה א': ביום הקובע היו לסיעה א' - 7 ח"כים ולסיעה ב' -4 ח"כים; התקרה המחושבת לרשימה המשותפת תיקבע לפי 11 ח"כים ("כאילו היו סיעה אחת").

במידה והחליטו הסיעות לנהל את חשבונותיהן לתקופת הבחירות בנפרד (סעיף 13ב(א) לחוק), תקרת ההוצאות 'תחולק' ביניהן בהתאם **ליחס מספר הח"כים של כל סיעה בכנסת ה-20 ביום הקובע**[2] (סעיף 13ב(ז)(1) לחוק).

- בדוגמה א' לעיל: תקרת ההוצאות של סיעה א' - 7/11 חלקים מהתקרה הכוללת, ותקרת ההוצאות של סיעה ב' - 4/11 חלקים מהתקרה הכוללת.

2. **<u>תקרת הוצאות של רשימה משותפת המוגשת על ידי מפלגות שלא היו מיוצגות בכנסת ה-20</u>:**

התקרה של הרשימה המשותפת תחושב בהתאם למספר המנדטים שבהם תזכה הרשימה המשותפת **בכנסת ה-21** אך לא פחות מ-10 יחידות מימון (סעיף 7(ג)(4) לחוק).

במידה והחליטו המפלגות לנהל את חשבונותיהן לתקופת הבחירות בנפרד (סעיף 13ב(א) לחוק), ומשלא היו להן ח"כים ביום הקובע (סע' 13ב(ז)(1) לחוק), תקרת ההוצאות הכוללת 'תחולק' ביניהן בהתאם ליחס שקבעו ביניהן בהסכם הוצאות הבחירות שהוגש לוועדת הבחירות המרכזית בעת הגשת הרשימה המשותפת (סעיף 13ב(ד) לחוק).

- דוגמה ב': הרשימה המשותפת זכתה ב-11 מנדטים, ולכן התקרה הכוללת תחושב לפי 11 מנדטים. אם נקבע בהסכם הוצאות הבחירות ביניהן כי מפלגה א' תישא ב-60% מהוצאות הבחירות ומפלגה ב' תישא ב-40%, אזי תקרת ההוצאות של מפלגה א' - 60% מהתקרה הכוללת שתחושב לפי 11 מנדטים, ותקרת ההוצאות של מפלגה ב' - 40% מתקרה זו.

---

[1] ס"ח התשע"ח, עמ' 710.

[2] אם קיים הסכם מימון שוטף בין הסיעות - מספר הח"כים ביום הקובע יחושב על פי האמור בהסכם זה (סעיף 13ב(ז)(2) לחוק).

3. <u>תקרת הוצאות של רשימה משותפת המוגשת על ידי סיעה שהייתה מיוצגת בכנסת ה-20[3] יחד עם מפלגה שלא הייתה מיוצגת בכנסת ה-20[4]</u>:

תקרת ההוצאות של הרשימה המשותפת תחושב **לפי הסכום הגבוה מבין אלה:**
1. בהתאם למספר חברי הכנסת שהיו **לסיעה שהייתה מיוצגת בכנסת ה-20** ביום הקובע;
2. בהתאם למספר המנדטים שבהם תזכה **הרשימה המשותפת בכנסת ה-21** אך לא פחות מ-10 יחידות מימון (סעיף 7(ג)(4) לחוק).

- דוגמה ג': לסיעה א' - 13 ח"כים ביום הקובע בכנסת ה-20, והרשימה המשותפת שהוגשה ע"י סיעה א' ומפלגה ב' זוכה ב-11 מנדטים בכנסת ה-21; לפי אפשרות 1 לעיל - התקרה הכוללת של הרשימה המשותפת תחושב לפי 13 ח"כים, ואילו לפי אפשרות 2 לעיל - התקרה תחושב לפי 11 מנדטים בלבד. לכן במקרה זה תיקבע התקרה של הרשימה המשותפת לפי אפשרות 1 שהיא הגבוהה יותר.
- דוגמה ד': לסיעה א' - 13 ח"כים ביום הקובע בכנסת ה-20, והרשימה המשותפת שהוגשה ע"י סיעה א' ומפלגה ב' זוכה ב-19 מנדטים בכנסת ה-21; לפי אפשרות 1 לעיל - התקרה הכוללת של הרשימה המשותפת תחושב לפי 13 ח"כים, ואילו לפי אפשרות 2 לעיל - התקרה תחושב לפי 19 מנדטים. לכן במקרה זה תיקבע התקרה של הרשימה המשותפת לפי אפשרות 2 שהיא הגבוהה יותר.

במידה והחליטו הסיעה והמפלגה האמורות לנהל את חשבונותיהן לתקופת הבחירות בנפרד (סעיף 13ב(א) לחוק), ומשלא היו למפלגה ח"כים ביום הקובע (סעיף 13ב(ז)(1) לחוק), תקרת ההוצאות הכוללת 'תחולק' בהתאם ליחס שקבעו ביניהן בהסכם הוצאות הבחירות שהוגש לוועדת הבחירות המרכזית בעת הגשת הרשימה המשותפת (סעיף 13ב(ד) לחוק).

- בדוגמא ג' לעיל: אם נקבע בהסכם הוצאות הבחירות ביניהן כי סיעה א' תישא ב-60% מהוצאות הבחירות ומפלגה ב' תישא ב-40%, אזי תקרת ההוצאות של סיעה א' - 60% מהתקרה הכוללת שתחושב לפי 13 ח"כים, ותקרת ההוצאות של מפלגה ב' -40% מתקרה זו.
- בדוגמא ד' לעיל: אם נקבע בהסכם הוצאות הבחירות ביניהן כי סיעה א' תישא ב-60% מהוצאות הבחירות ומפלגה ב' תישא ב-40%, אזי תקרת ההוצאות של סיעה א' - 60% מהתקרה הכוללת שתחושב לפי 19 מנדטים, ותקרת ההוצאות של מפלגה ב' -40% מתקרה זו.

---

[3] או כמה סיעות כאמור.
[4] או כמה מפלגות כאמור.